Atradius
Dutch State Business

Exportkredietverzekering milieu- en sociaal beleid

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

2. Beleidskader 3

2.1 OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen 4

2.2 OESO Common Approaches 4

2.3 IFC Performance Standards en EHS Guidelines 5

2.4 United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights 5

2.5 Aanvullende referentiekaders 5

3. Werkwijze milieu- en sociale beoordeling 6

3.1 Stappen milieu- en sociale beoordeling 7

3.1.1 Productclassificatie 7

3.1.2 Screeningscriteria 8

3.2 Uitgebreide beoordeling 8

3.2.1 Projectdefinitie 8

3.2.2 Classificatie 8

3.2.3 Milieu- en sociale beoordeling door Atradius DSB 9

3.2.4 Milieu- en sociaal advies 10

3.2.5 Monitoring en sturing 10

3.2.6 DGGF 10

4. Samenwerking en communicatie 11

4.1 Transparantie 12



1. Inleiding

Atradius Dutch State Business (Atradius DSB) is uitvoerder van de exportkredietverzekering (ekv) en investeringsgaranties namens de Nederlandse overheid. De ministeries van Financiën en Buitenlandse Zaken (de Staat) bepalen het nationaal beleid en Atradius DSB is de uitvoerder.

Met de exportkredietverzekering worden betalingsrisico's van exporttransacties en politieke risico's van buitenlandse investeringen van Nederlandse bedrijven en hun financiers verzekerd die via de reguliere verzekeringskanalen onverzekerbaar zijn. Op deze manier worden grote en/of risicovolle exporttransacties van Nederlandse bedrijven mede mogelijk gemaakt. Voorwaarde is echter dat de verzekerde exporttransacties niet zorgen voor onacceptabele milieu- en sociale risico's. Hiervoor wordt voor alle binnenkomende aanvragen een milieu- en sociale beoordeling uitgevoerd volgens het milieu- en sociaal beleid.

Onder onacceptabele milieu- en sociale risico's worden situaties verstaan waarin de negatieve gevolgen voor mensen en natuur zo groot zijn dat ze niet getolereerd kunnen worden. Denk hierbij aan levensbedreigende situaties en onherstelbare schade aan cultureel erfgoed of natuurwaarden. Of iets onacceptabel wordt bevonden hangt mede af van de context en perceptie. Internationale standaarden zoals de IFC PS bieden een kader om te toetsen of een risico acceptabel is of niet. Een project moet eerst voldoen aan internationale standaarden alvorens het in aanmerking komt voor een ekv.

In de hiernavolgende paragrafen wordt het milieu- en sociaal-beleidskader voor de ekv omschreven, waarbij in wordt gegaan op verantwoordelijkheden en taakverdeling, het beleidskader, de reikwijdte van het beleid, transparantie en aanvullende beleidsdocumenten. Dit wordt gevolgd door de werkwijze van Atradius DSB bij het uitvoeren van een milieu- en sociale beoordeling.

2.Beleidskader

De ekv valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Financiën, in overeenstemming met de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp. Zij stellen de beleidskaders vast waarbinnen Atradius DSB de ekv, inclusief de daarbij behorende milieu- en sociale beoordeling, uitvoert.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is voor de Nederlandse Staat een belangrijke voorwaarde bij de uitvoering van de ekv. Om deze reden wordt er voor alle bij Atradius DSB binnenkomende aanvragen een milieu- en sociaal screeningsonderzoek uitgevoerd. Atradius DSB hanteert daarbij diverse (inter)nationale richtlijnen, principes en standaarden, die hieronder nader staan toegelicht [1]. Hoofdregel daarbij is dat transacties met onaanvaardbare risico's voor mens, dier of milieu niet in verzekering kunnen worden genomen. Daarnaast zijn er specifieke activiteiten, die door Atradius DSB op voorhand worden uitgesloten van de exportkredietverzekering. Deze activiteiten zijn opgenomen in de uitsluitingslijst. De uitsluitingslijst die geldt op het moment van behandelen van een aanvraag is bepalend voor de acceptatie [2].

[1] Hierbij worden de richtlijnen niet volledig uitgewerkt, maar enkel benoemd. De uitwerking van de standaarden is in diverse zogenaamde, Guidance notes' terug te vinden. Atradius DSB gebruikt die guidance bij de mlieu- en sociale beoordeling.
[2] De uitsluitingslijst is terug te vinden onder de downloads op de website van Atradius DSB: Milieu, sociaal en compliance

2.1 OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen

De Staat verwacht van bedrijven dat zij de OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen toepassen[3]. Deze richtlijnen beschrijven wat van bedrijven verwacht wordt over de volle breedte van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De richtlijnen gaan onder andere in op werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen, wetenschap en technologie, milieu, openbaarmaking van gegevens, mededinging, corruptie, financiering en belastingen. Atradius DSB onderschrijft zelf ook de OESO-richtlijnen en volgt de richtlijnen o.a. bij het uitvoeren van de milieu- en sociale beoordelingen.

De aanvrager van een exportkredietverzekering ondertekent op het aanvraagformulier een inspanningsverklaring ten aanzien van naleving van de OESO-richtlijnen. Dit betekent dat men ervoor tekent om naar vermogen deze richtlijnen voor multinationale ondernemingen in de activiteiten van de eigen onderneming toe te passen. Atradius DSB beoordeelt integraal of aanvrager de OESO-richtlijnen naar vermogen toepast. Dit is onderdeel van de reputatiebeoordeling die Atradius DSB uitvoert als onderdeel van de uitgebreide milieu- en sociale beoordeling.

Atradius DSB gaat actief in gesprek met nieuwe aanvragers over wat de naleving van de OESO-richtlijnen inhoudt. Indien belanghebbenden vragen hebben over de toepassing of interpretatie van de OESO richtlijnen door Atradius DSB of de naleving ervan door de exporterende partij kunnen ze in contact treden met Atradius DSB door via de website vragen te stellen[4]. Indien er klachten zijn over de naleving van de OESO richtlijnen, dan kan de klacht worden ingediend via de website en is er de mogelijkheid voor belanghebbende om zich te wenden tot het Nationaal Contactpunt (NCP) voor de OESO-richtlijnen[5]. Atradius DSB blijft actief op de hoogte van de klachten die er binnen komen en die worden behandeld bij het NCP en neemt deze klachten mee in haar beoordeling en due diligence proces.

2.2 OESO Common Approaches

Naast de OESO-richtlijnen die Atradius DSB maar ook de exporteurs zelf dienen na te leven, is er ook internationaal beleid dat voorschrijft hoe Atradius DSB haar milieu en sociale beoordelingen dient uit te voeren. Het proces van de milieu- en sociale beoordeling voor exportkredietverzekeraars is internationaal vastgelegd in de OESO Common Approaches. Alle bij de OESO aangesloten exportkredietverzekeraars hebben zich in internationaal verband aan dit kader gecommitteerd voor de milieu- en sociale beoordeling van aanvragen voor exportkredietverzekeringen en investeringsgaranties.

Atradius DSB is actief betrokken bij de totstandkoming en actualisering van de OESO *Common Approaches*, waarbij wordt ingezet op het verhogen van de internationale standaarden, maar ook op het behouden van een gelijk speelveld voor Nederlandse bedrijven[6]. Het hebben van één beoordelingskader voor alle exportkredietverzekeraars zorgt daarbij voor een gelijk speelveld op internationaal niveau.

In de *Common Approaches* is concreet vastgelegd wanneer en op welke wijze de milieu- en sociale beoordeling dient te worden uitgevoerd, welke standaarden daarbij worden gehanteerd en welke relevante milieu- en sociale informatie nodig is voor de beoordeling van een project. Daaronder valt bijvoorbeeld de classificatie van uitgebreide beoordelingen en welke informatie daarvoor nodig is (zie ook hoofdstuk 3.2.2).

De *Common Approaches* zijn van toepassing bij gefinancierde transacties met een terugbetalingstermijn van langer dan twee jaar. Atradius DSB voert voor elke verzekeringsaanvraag die binnen komt een proportionele milieu- en sociale beoordeling uit, zie ook hoofdstuk 3.



[3] De OESO richtlijnen zijn terug te vinden op de website: OESO richtlijnen
[4] Dit kan via de website: Feedback en klachten
[5] Zie voor meer informatie: OESO richtlijnen
[6] De Common Approaches zijn terug te vinden op de website: OECD E&S Due DIligence

2.3 IFC Performance Standards en EHS Guidelines

In de OESO *Common Approaches* staat verder vastgelegd welke inhoudelijke standaarden exportkredietverzekeraars moeten volgen bij het uitvoeren van een milieu- en sociale beoordeling. Dit zijn onder andere de *IFC Performance Standards* (IFC PS) en de *World Bank Group Environmental, Health and Safety Guidelines* (EHS Guidelines)[7] [8].

De IFC is een onderdeel van de Wereldbankgroep dat financiering verleent ter stimulering van de private sector in ontwikkelingslanden. De *IFC Performance Standards* zijn de standaarden die IFC gebruikt bij de toetsing van projecten waaraan IFC overweegt leningen te verstrekken. De IFC PS worden ook omarmd door de internationale financiële sector.

De acht IFC Performance Standards zijn:

- beoordeling en management van milieu- en sociale risico's en effecten;
- werk en arbeidsomstandigheden;
- efficiënt gebruik van bronnen en voorkomen van verontreiniging;
- volksgezondheid, (openbare) veiligheid;
- landaankoop en gedwongen herhuisvesting;
- behoud van biodiversiteit en duurzaam beheer van levende natuurlijke hulpbronnen;
- inheemse bevolkingsgroepen;
- cultureel erfgoed.

De *EHS Guidelines* bieden een verdere inhoudelijke invulling voor de normen uit de *IFC Performance Standards*. Er is een algemene *EHS Guideline* met standaarden op het gebied van o.a. emissies, afvalmanagement, en veiligheid in zowel werk- als leefomgeving. Daarnaast zijn er sectorspecifieke richtlijnen voor onder meer landbouw, de chemische industrie, infrastructuur, en de olie- en gasindustrie. Deze algemene en sectorspecifieke richtlijnen zijn technische referentiedocumenten met algemeen geaccepteerde maatregelen waarvan de Wereldbank op dit moment vindt dat ze met redelijke kosten en de huidige technologie haalbaar moeten zijn.

Atradius DSB zal met de betrokken partijen de van toepassing zijnde standaarden doornemen en bespreken welke informatie daarvoor benodigd is en hoe deze informatie kan worden aangeleverd.

2.4 United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights

De *UN Guiding Principles on Business and Human Rights* (UNGPs) zijn een set richtlijnen voor overheden en bedrijven om schendingen van mensenrechten vanuit bedrijfsoptreden te voorkomen, adresseren en herstellen[9]. De UNGPs berusten op drie pilaren:

De UNGPs berusten op drie pilaren:

- de erkenning van de bestaande verplichtingen van staten om de mensenrechten en fundamentele vrijheden te respecteren, te beschermen en te realiseren *('duty to protect')*;
- de rol van bedrijven die gehouden zijn alle toepasselijke wetgeving na te leven en de mensenrechten te respecteren *('responsibility to respect')*;
- de noodzaak te voorzien in passende, effectieve maatregelen voor herstel en/of verhaal bij inbreuken op rechten en plichten (*'access to remedy').*

De Nederlandse Staat onderschrijft de UNGPs en het belang van het bevorderen en beschermen van mensenrechten, zoals bedoeld onder de *'duty to protect'*, en geeft met dit milieu- en sociaal beleid voor de ekv onder meer invulling aan *Guiding Principle-4*[10]. De UNGPs zijn in 2011 unaniem vastgesteld door de VN Mensenrechtencommissie en zijn datzelfde jaar geïntegreerd in de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (update in 2023) en in 2016 opgenomen in de *Common Approaches.*

Vanuit de UNGPs dient Atradius DSB due diligence uit te voeren. Ook dient Atradius DSB haar invloed aan te wenden om risico's zoveel mogelijk te voorkomen en te verminderen en moet zij verantwoording kunnen afleggen. Dit betekent dat Atradius DSB actief mensenrechtenrisico's identificeert en beoordeelt in de milieu- en sociale beoordeling, passende maatregelen vereist om negatieve impact te voorkomen of te beperken en in dialoog treedt met betrokken partijen waar dit mogelijk is.

2.5 Aanvullende referentiekaders

Het kan voorkomen dat een milieu- of sociaal aspect dat van belang is voor een project, niet goed te toetsen is aan de hand van de IFC PS, zoals op dierenwelzijn. Op het gebied van dierenwelzijn heeft Atradius DSB daarom een speciale beleidsverklaring dierenwelzijn ontwikkelt, waarin is beschreven hoe Atradius DSB dierenwelzijnsaspecten beoordeeld. Informatie hierover is te vinden in de dierenwelzijnsbeleidsverklaring op de website van Atradius DSB[11].

[7] De huidige IFC Performance Standards en bijbehorende Guidance Notes zijn terug te vinden op: Performance Standards on Environmental and Social Sustainability | International Finance Corporation (IFC)
[8] De verschillende EHS Guidelines zijn terug te vinden op: World Bank Group Environmental, Health, and Safety Guidelines
[9] De UNGPs zijn terug te vinden op: Guiding Principles on Business and Human Rights
[10] Guiding Principle-4: Staten dienen aanvullende maatregelen te nemen ter bescherming tegen schendingen van de mensenrechten door ondernemingen die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de Staat, of die aanzienlijke steun en diensten ontvangen van overheidsinstanties zoals exportkredietinstellingen en officiële verzekerings- of garantie-instellingen, inclusief, waar van toepassing, het eisen van due diligence inzake mensenrechten.
[11] De beleidsverklaringen zijn te vinden onder Downloads op de website: Milieu, sociaal en compliance

3. Werkwijze milieu- en sociale beoordeling

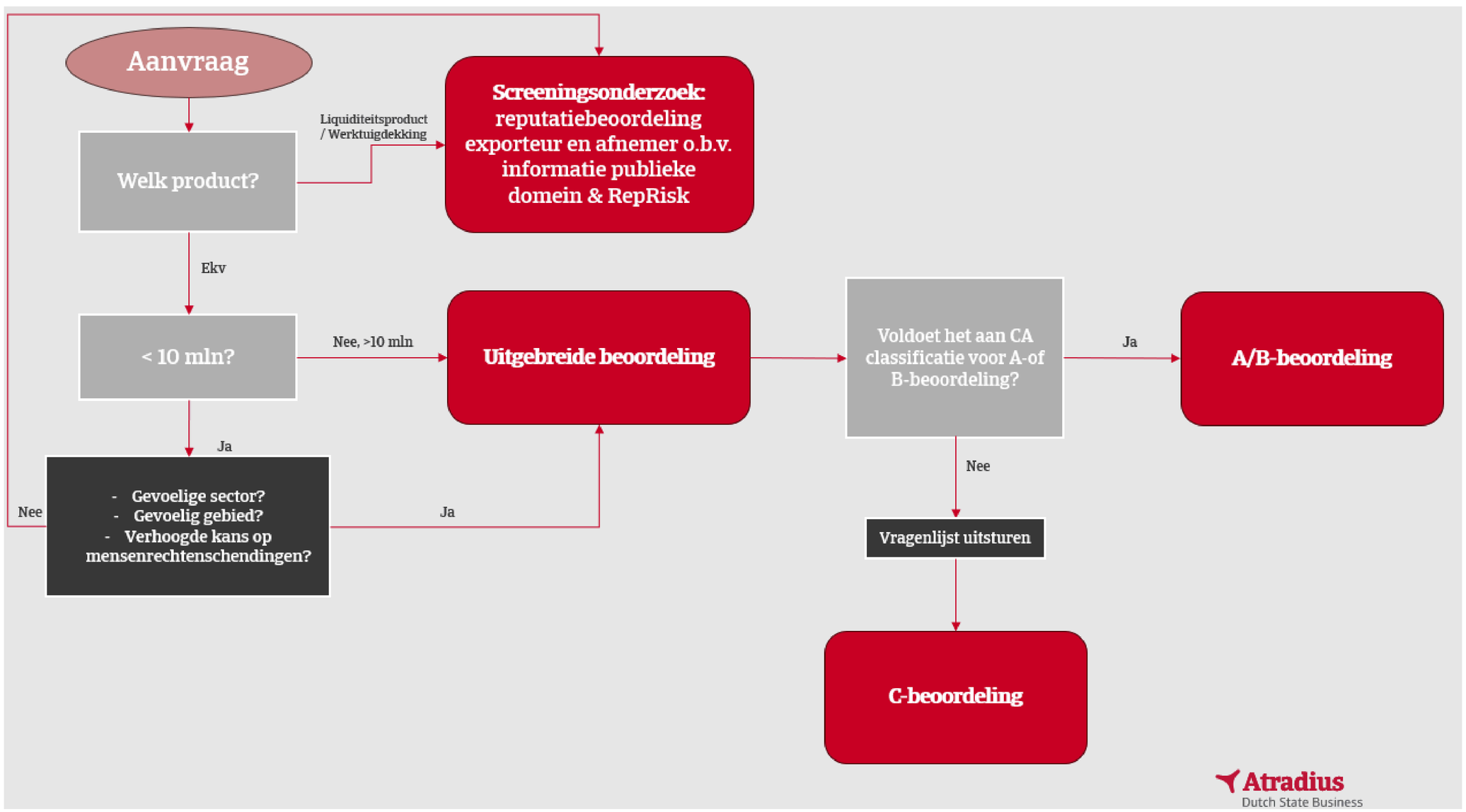


Atardius DSB voert voor elke verzekeringsaanvraag die binnen komt (ook buiten de reikwijdte van de *Common Approaches*) een proportionele milieu- en sociale beoordeling uit naar de mogelijke gevolgen van een project en adresseert het risico op significante negatieve gevolgen, met de bedoeling dat de betrokken partijen maatregelen nemen om deze effecten zoveel mogelijk uit te sluiten of te beperken[12]. Ook analyseert Atradius DSB welke mogelijke effecten er verder in de keten van zakelijke relaties aanwezig zijn en gebruikt Atradius DSB haar invloed om de exporteur en zijn relaties in de keten aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om deze effecten naar vermogen te adresseren.

3.1 Stappen milieu- en sociale beoordeling

Export krediet verzekering & liquiditeitsproducten/werktuigdekking

In figuur 1 zijn de stappen van de milieu- en sociale beoordeling weergegeven. Daaropvolgend zijn de stappen één voor één beschreven in de tekst.



Figuur 1: Stappen in de milieu- en sociale beoordeling

[12] Hierbij wordt ook expliciet rekening gehouden met de invloed die de betrokken partijen in de praktijk kunnen uitoefenen op het project waar aan geleverd wordt.

3.1.1 Productclassificatie

Als de aanvraag binnenkomt, bekijkt de E&S desk eerst om welk product het gaat.

Screeningsonderzoek
Er zijn verzekeringsproducten waarbij Atradius DSB verder afstaat van een concrete transactie of fysiek project: de liquiditeitsproducten en verzekeringsproducten in een tenderfase en werktuigdekking. Vanwege de afstand tot het project waaraan geleverd wordt, wordt voor deze producten een screeningsonderzoek uitgevoerd. Bij een screeningsonderzoek wordt het reputatierisico van de exporteur en de afnemer beoordeeld aan de hand van tools en berichtgeving in het publieke domein. Komen bij dit screeningsonderzoek significante (reputatie-)risico's op exporteur of afnemer naar boven, dan wordt alsnog besloten tot het uitvoeren van een uitgebreide milieu- en sociale beoordeling.Voor alle overige ekv aanvragen gaat de rest van het stappenplan in werking.

Koersrisicoverzekering
Bij aanvragen voor koersrisicoverzekeringen voert Atradius DSB uitsluitend een milieu- en sociale screening uit op de Nederlandse exporteur.

Oekraïne faciliteit
Onder de Oekraïne-faciliteit kan Atradius DSB naast kapitaalgoederen en/of diensten ook aanvragen in behandeling nemen waarbij handelsgoederen worden geleverd. In het geval van handelsgoederen is er beperkte informatie over locatie en eindgebruikers en wordt voor de Oekraïne faciliteit een screeningsonderzoek uitgevoerd.

Bij kapitaalgoederen en/of diensten wordt het reguliere proces gevolgd.

3.1.2 Screeningscriteria

Als de aanvraag een regulier basisproduct van de ekv betreft, wordt eerst bekeken of voor de aanvraag een uitgebreide beoordeling dient te worden uitgevoerd. Dit wordt gedaan aan de hand van de volgende eisen:

- aanvragen met een transactiebedrag van 10 miljoen euro of hoger;
- aanvragen waarbij sprake is van een levering in of nabij een gevoelig gebied;
- aanvragen waarbij sprake is van een levering aan een gevoelige sector;
- aanvragen waarbij sprake is van een levering met een verhoogde kans op ernstige projectgerelateerde schendingen van mensenrechten.

Als aan één van bovenstaande vereisten wordt voldaan, dan wordt een uitgebreide beoordeling uitgevoerd voor een verdere toelichting op de uitgebreide beoordeling, zie hoofdstuk 3.2). Als aan geen van bovenstaande vereisten wordt voldaan, dan zal er voor de aanvraag een screeningsonderzoek worden uitgevoerd, zoals uitgelegd in hoofdstuk 3.1.1.

Gevoelige gebieden
De projectlocatie kan aanleiding zijn om een milieu- en sociale beoordeling uit te voeren indien hier mogelijk significante nadelige effecten zouden kunnen optreden. Het betreft onder andere projecten in of met invloed op:

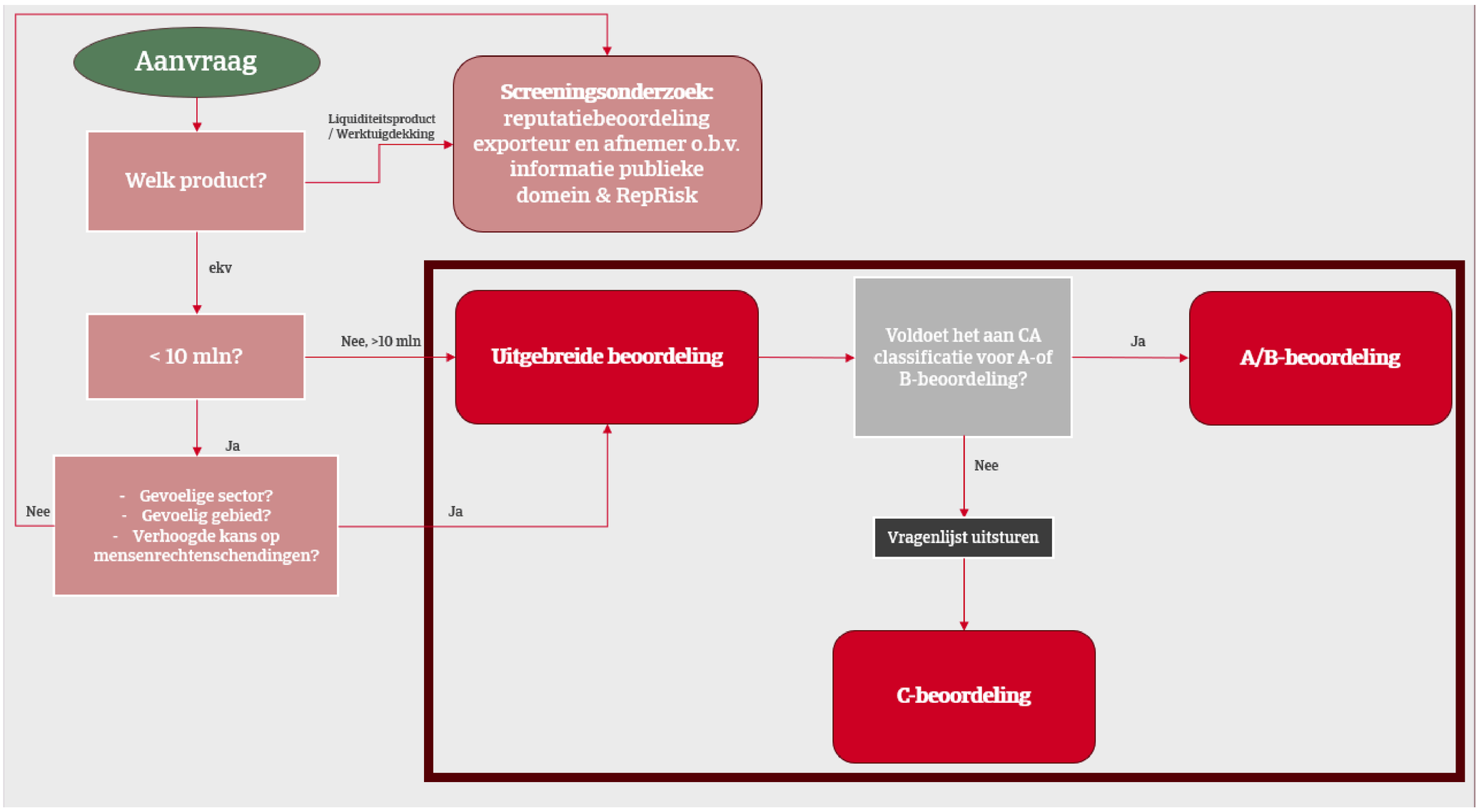
- gebieden met hoge natuurwaarden (zoals nationale parken, regenwoud, koraalriffen en wetlands);
- gebieden met hoge bevolkingsdruk (zoals bij projecten met een grote kans op landonteigening en herhuisvesting);
- gebieden belangrijk voor kwetsbare groepen (zoals inheemse bevolkingsgroepen);
- grensgebieden, conflictgebieden, post-conflictgebieden;
- geschiedkundig of archeologisch bijzondere gebieden (zoals genoemd op de Unesco werelderfgoed lijst).

Gevoelige sectoren
Daarnaast kan een levering aan een specifieke sector aanleiding geven om risico's te identificeren van een project of transactie. Een aantal sectoren, voor zowel milieu- als sociale aspecten, wordt volgens het nationaal beleid gezien als gevoelig en geeft altijd aanleiding voor het uitvoeren van een uitgebreide milieu- en sociale beoordeling. Het betreft in ieder geval, maar niet uitsluitend, leveringen aan, dan wel werk in:

- de baggerindustrie;
- grootschalige constructieprojecten;
- de chemische industrie;
- grootschalige land- en tuinbouw;
- grootschalige intensieve veehouderij;
- de textielindustrie;
- mijnbouw;
- nucleaire projecten;
- transacties in de olie- en gassector die buiten de uitsluitingenlijst vallen

Verhoogde kans op mensenrechtenschendingen
Bij binnengekomen aanvragen wordt beoordeeld of er sprake is van een verhoogde kans op projectgerelateerde schendingen van mensenrechten. Hier zou bijvoorbeeld sprake van kunnen zijn als er mensen niet-vrijwillig moeten verhuizen voor een project, inheemse bevolkingsgroepen worden benadeeld of er een risico is op kinder- of dwangarbeid in een project. Als tijdens de screening door Atradius DSB blijkt dat de transactie een verhoogd risico op projectgerelateerde mensenrechtenschendingen heeft, dan is dat aanleiding voor Atradius DSB om een uitgebreide beoordeling uit te voeren.

3.2 Uitgebreide beoordeling



Figuur 2: Stappen in de milieu- en sociale beoordeling

3.2.1 Projectdefinitie

Bij het uitvoeren van een uitgebreide beoordeling, is de volgende stap het bepalen van de projectdefinitie door Atradius DSB. Door het project duidelijk te beschrijven en af te bakenen, is vervolgens een classificering in een risicocategorie mogelijk. Dit bepaalt de omvang van de milieu- en sociale beoordeling die volgt. Een transactie wordt vaak geleverd als onderdeel van een groter project. De milieu- en sociale beoordeling omvat een beoordeling van het gehele project.

Activiteiten die direct gerelateerd zijn aan het project (zoals een toegangsweg of de energievoorziening etc.) worden ook beoordeeld. Deze activiteiten kunnen direct aan het project gerelateerd zijn door de timing, de locatie of de functie ten opzichte van het project. Hierbij volgt Atradius DSB de omschrijving van '*associated facilities*' zoals gegeven in de *Common Approaches*[13].

Een projectdefinitie bestaat uit drie onderdelen:

- **De transactie;** dit is de feitelijke levering van goederen of diensten of de investering waarvoor de aanvraag is ingediend.
- **Het project;** dit is het geheel waar de transactie deel van uitmaakt. De reikwijdte van het project moet per aanvraag gedefinieerd worden. Bij de beoordeling op milieu- en sociale aspecten wordt het project zoals benoemd in de projectdefiniëring beoordeeld en niet alleen de transactie.
- **De projectomgeving / contextuele factoren:** deze bestaat uit alle relevante aspecten die zijdelings met het project te maken hebben maar buiten de inhoudelijke beoordeling aan de hand van internationale standaarden valt. De lokale sociale, politieke en economische werkelijkheid van een bepaald land of regio kan risico's opleveren voor betrokken partijen of het project. Effecten van deze context op het project zijn bijvoorbeeld onrust, controverses of vertragingen in de uitvoering, doordat het project bijvoorbeeld in een (post)conflictgebied ligt. Omdat deze factoren wel belangrijk kunnen zijn voor de transactie of het project en de daarbij geïdentificeerde potentiële gevolgen, worden ze in kaart gebracht. Ook onderzoekt Atradius DSB in hoeverre het, door middel van goede samenwerking met de projecteigenaar of andere partijen waar de exporteur een aantoonbare functionele relatie mee heeft, mogelijk is hier toch invloed op uit te oefenen.

3.2.2 Classificatie

Op basis van een analyse van de projectgebonden risico's wordt het project, waarvan de transactie onderdeel uitmaakt, door Atradius DSB ingedeeld aan de hand van een classificatiesysteem.

Die classificatie bepaalt hoe uitgebreid de aanvullende milieu- en sociale beoordeling van het project zal zijn. Atradius DSB werkt met drie categorieën die volgen uit internationale afspraken, namelijk A, B en C[14].

[13] 'Associated facilities' zijn voorzieningen die geen onderdeel zijn van het project, maar die niet zouden worden gebouwd of uitgebreid als het project niet zou bestaan en waarvan het bestaan afhangt van de levensvatbaarheid van het project; deze voorzieningen kunnen worden gefinancierd, beheerd, gebouwd en geëxploiteerd door of in eigendom zijn van de koper en/of de projectsponsor of los van het project.
[14] Als een uitgebreide beoordeling niet benodigd is, dan wordt er een screeningsonderzoek uitgevoerd, zoals uitgelegd onder hoofdstuk 3.1.

A: Een project wordt geclassificeerd als “A” indien sprake is van potentieel grote nadelige milieu- en sociale effecten door het project, die reiken tot buiten de locatie van het project. De effecten kunnen onomkeerbaar zijn en zijn vaak uiteenlopend van aard. In Annex 1 van de *Common Approaches* is een voorbeeldlijst opgenomen van categorie A-projecten[15].

In het geval een project als “A” wordt geclassificeerd, dient de aanvrager een milieu- en sociaal effectrapport ESIA (*Environmental and Social Impact Assessment*) of vergelijkbare documentatie aan te leveren. De benodigde inhoud van de ESIA is vastgelegd in Annex II van de *Common Approaches* en dekt alle relevante IFC PS. Deze categorie wordt altijd gemonitord op milieu- en sociale aspecten. Bij een A-categorie worden de kerngegevens ex-ante en een samenvatting van de beoordeling ex-post gepubliceerd. Tot slot zal Atradius DSB indien mogelijk één of meerdere site visits uitvoeren in het kader van de beoordeling en/of monitoring.

B: Een project wordt gecategoriseerd als B indien er sprake is van potentieel substantiële nadelige milieu- en sociale effecten. De gevolgen zijn minder nadelig dan voor categorie A-projecten. De effecten beperken zich grotendeels tot de grenzen van het project, slechts enkele van de potentiële effecten zijn onomkeerbaar en mitigatie en/of compensatie is eenvoudiger. In dat geval dient bij voorkeur een ESIA aangeleverd te worden of anders documentatie met een vergelijkbare inhoud. Bij B-categorie projecten wordt ex-post een samenvatting van de beoordeling gepubliceerd. Ook kan een B-project in bepaalde gevallen een site visit of monitoring door Atradius DSB behoeven.

C: Een project wordt gecategoriseerd als C indien er sprake is van weinig of geen nadelige milieu- en sociale effecten en projecten zonder locatie. De benodigde informatie betreft de beantwoording van (standaard) milieu- en sociale vragen.

3.2.3 Milieu- en sociale beoordeling door Atradius DSB

De uitgebreide milieu- en sociale beoordelingen die Atradius DSB uitvoert, bevatten alle onderstaande onderdelen.

Beoordeling van de Nederlandse exporteur
Bij de beoordeling van de Nederlandse exporteur worden diens manier van werken en diens reputatie in het publiek domein op milieu- en sociaal gebied geanalyseerd. Hiervoor worden het beleid en de managementsystemen op het gebied van gezondheid, veiligheid en milieu van de exporteur onderzocht. Onderdeel van deze beoordeling is ook een analyse van de toeleverancierskеten van het bedrijf voor onderhavige transactie.



Beoordeling van de buitenlandse afnemer
Net als bij de beoordeling van de Nederlandse exporteur wordt bij de buitenlandse afnemer en/of andere relevante partijen onderzocht hoe het bedrijf zijn milieu- en sociaal beleid uitvoert en hoe de managementsystemen zijn opgezet om nadelige effecten van zijn handelen zoveel mogelijk te voorkomen of beperken. Ook hierbij wordt indien relevant ook de toeleverancierskеten geanalyseerd.

Beoordeling van het project
Allereerst wordt een project getoetst aan de relevante wet- en regelgeving van het land waar het project plaatsvindt. Een project zal hier in ieder geval aan moeten voldoen. Daarnaast wordt het project beoordeeld aan de hand van internationale standaarden.

Atradius DSB gebruikt voor de beschrijving en beoordeling van de potentiële milieu- en sociale gevolgen van een project de *IFC Performance Standards* als leidraad. Zie ook de uitleg over de *IFC Performance Standards* in het internationale beleidskader (Hoofdstuk 2).

Bij de beoordeling wordt gewerkt op basis van proportionaliteit, bepaald door de ernst, aard en schaal van de te verwachten milieu- en sociale gevolgen. Daarbij wordt er veel aandacht besteed aan de grootste potentiële effecten en minder aan de beperkte effecten.

[15] De Common Approaches met daarin Annex 1 is terug te vinden op de website: Environmental and social due diligence

De standaardreeks die door bedrijven na de identificatie van risico's gevolgd moet worden is:

- het voorkomen van nadelige effecten (preventie, bijv. wijziging van een locatie om natuur te sparen);
- het beperken van nadelige effecten (mitigatie, bijv. de toepassing van filters om emissie van fijnstof te beperken of aanpassen van een tracé waardoor minder of geen onteigening nodig is);
- het bij voorbaat compenseren van voorspelde nadelige effecten (compensatie, het aanplanten van nieuw bos als een bestaand stuk bos moet wijken voor een project);
- voor optredende nadelige effecten die niet voorzien waren kunnen maatregelen voor herstel en/of compensatie of verhaal nodig zijn (bijv. schadevergoeding bij het stuk varen van een vissersnet bij de uitvoering van een werk).

3.2.4 Milieu- en sociaal advies

Categorie A en B projecten worden voorgelegd aan de Staat. De Staat beslist dan over het al dan niet afgeven van een polis. Voor de overige milieu- en sociale beoordelingen geldt dat Atradius DSB zelfstandig een besluit kan nemen[16]. Wanneer blijkt dat tijdens de milieu- en sociale beoordeling het project niet voldoet aan internationale standaarden en/of de reputatie van de afnemer niet aanvaardbaar is, dan onderzoekt Atradius DSB of dit bijgestuurd kan worden.

Lukt dit bijsturen niet, dan zal Atradius DSB de aanvraag afwijzen op milieu en/of sociale gronden. Ook kan een gebrek aan informatie leiden tot een afwijzing. Atradius DSB informeert de Staat over afwijzingen.
Wanneer de financiële beoordeling is afgerond maar de milieu- en sociale beoordeling nog niet gereed is, dan kan een dekkingstoezegging worden afgegeven met een zogenaamde 'mits' met de voorwaarde dat de milieu- en sociale beoordeling positief wordt afgerond.

3.2.5 Monitoring en sturing

Atradius DSB monitort alle projecten met de hoogste risicocategorie A na afgifte van een verzekeringspolis[17]. Bij lagere risicocategorieën beoordeelt Atradius DSB op case-by-case basis of monitoring nodig is. De soort verzekering (wel of geen financiering) en of er nog andere partijen bij de transactie of het project betrokken zijn, bepaalt mede de invloed die Atradius DSB kan uitoefenen op een project en de projecteigenaar en daarmee de scope en de intensiteit van de monitoring.

Per verzekering worden afspraken gemaakt tussen de exporteur en Atradius DSB over de monitoring en de daaruit volgende verplichtingen voor de verzekerde partij. Deze monitoring kan op verschillende manieren vorm gegeven worden. Zo kan een project op vaste tijden rapportages aanleveren, kan Atradius DSB het project in diverse stadia van constructie en operatie bezoeken en/of vindt de beoordeling plaats met behulp van een ingehuurde onafhankelijke consultant.

De afspraken voor monitoring worden vastgelegd in de polisvoorwaarden. Waar mogelijk wordt voor de monitoring samengewerkt met andere exportkredietagentschappen en betrokken financiers.

Wanneer na afgifte van een polis, bijvoorbeeld in het kader van de monitoring, blijkt dat er zaken in het project anders gaan dan voorspeld of afgesproken, zal Atradius DSB met eventuele andere betrokken partijen, het gesprek met de projecteigenaar en/of exporteur aangaan. Als een partij opzettelijk onjuiste informatie heeft aangeleverd voor de milieu- en sociale beoordeling, of de partij zijn toezeggingen die hij heeft gedaan in het kader van de beoordeling herhaaldelijk niet nakomt, dan geldt de algemene voorwaarde dat 'verzwijging of onjuiste opgave leidt tot verval van het recht op uitkering'.

Daarnaast is het mogelijk om bij een volgende aanvraag van een bepaalde exporteur of bank of op een bepaalde afnemer een aanvraag voor verzekering niet in behandeling te nemen of de verzekering te weigeren. Bij gefinancierde transacties heeft Atradius DSB over het algemeen meer sturingsmogelijkheden dan bij niet gefinancierde transacties, omdat Atradius DSB dan via de verzekerde bank betrokken blijft.

3.2.6 DGGF

Het *Dutch Good Growth Fund* Spoor 3 (DGGF) is het onderdeel van het *Dutch Good Growth Fund* dat zich richt op de bevordering en financiering van ontwikkelingsrelevante exporttransacties als aanvulling op de exportkredietverzekering.

Voor DGGF-transacties hanteert Atradius DSB hetzelfde beoordelingsproces als beschreven in dit document. De drempelwaarde verschilt echter wel. Bij de reguliere ekv wordt een uitgebreide milieu- en sociale beoordeling uitgevoerd bij aanvragen boven de 10 mln euro, bij DGGF boven de 1 mln euro.

Verder biedt DGGF de mogelijkheid tot Technische Assistentie (TA). TA is bedoeld om de impact en reikwijdte van exporttransacties op de ontwikkeling van lage- en middeninkomenslanden te vergroten of het risico voor Atradius DSB te mitigeren[18].



[16] Het kan zijn dat de transactie om andere redenen ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de Staat.
[17] Het monitoringsbeleid geldt sinds 1 januari 2022 en is van toepassing op verzekeringspolissen die na deze datum zijn afgegeven.
[18] Meer informatie over TA is te vinden op: Ondersteunen van DGGF-investeringen | DGGF

4. Samenwerking en communicatie

Zowel voor, tijdens als na afronding van de beoordeling van de milieu- en sociale aspecten van een project zal Atradius DSB communiceren met- en naar relevante belanghebbenden. De Nederlandse exporteur en/of financier is eerst verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie die de basis vormt voor de milieu- en sociale beoordeling. Deze partij profiteert namelijk van de verzekering die wordt afgegeven. De verkregen informatie wordt door Atradius DSB zoveel mogelijk geverifieerd via andere informatiebronnen, zoals hieronder aangegeven:

- het aanvraagformulier,
- beantwoording van standaard vragenlijsten of specifieke vragenlijsten,
- informatie van exporteur en afnemer van eerdere verzekerde transacties (track record),
- onafhankelijke consultant,
- openbare bronnen zoals media artikelen, internet en databases (zoals *Google Earth, Protected Planet, Reefbase, Reprisk*),
- publicaties van gerenommeerde instellingen (bijvoorbeeld *Business & Human Rights Resource Centre* en *Human Rights Watch*),
- landenrapporten (bijvoorbeeld inzake mensenrechten van *US State Department* of van UN organisaties zoals ILO),
- informatie van ambassades,
- informatie uit veldbezoek en consultatie van stakeholders zoals ngo's of lokale betrokkenen (zoals onderbouwde reacties via ex-ante publicatie in geval van A-projecten).



Wanneer er andere partijen betrokken zijn bij een project dat een milieu- en sociale beoordeling ondergaat, dan wordt altijd geprobeerd om samen te werken. Dit kan samenwerking op nationaal niveau zijn met andere uitvoeringsorganisaties namens de Nederlandse overheid zoals Invest International en FMO of commerciële banken die projecten financieren. Op internationaal niveau wordt samengewerkt met andere exportkredietverzekeraars en financiële instellingen zoals de Wereldbank en regionale ontwikkelingsbanken.

Samenwerking met banken

Indien bij gefinancierde transacties één of meerdere banken betrokken zijn, en er voor de transactie een categorie A- of B beoordeling moet worden uitgevoerd, dan heeft de bank of coördinerende bank hierin de verantwoordelijkheid voor het aanleveren van de juiste informatie voor de milieu en sociale beoordeling. Wat er precies van de bank verwacht wordt, is vastgelegd in onderstaande box.

Atradius Dutch State Business verwacht dat de coördinerende bank de overkoepelende verantwoordelijkheid draagt voor het beheer van het E&S proces en de communicatie met alle betrokken projectpartijen. De coördinerende bank:

- zorgt ervoor dat alle betrokken partijen bekend zijn met de internationale milieu- en sociale standaarden[19]
- verzorgt de communicatie tussen de ECA's en betrokken banken en de projecteigenaar;
- bepaalt op basis van alle belangen een realistische tijdslijn en bewaakt deze.
- Verzorgt het proces rondom het aanstellen van een *Independent Environmental and Social Consultant* (IESC). Het is hier van belang dat meerdere IESC aanbiedingen worden geëvalueerd en gezamenlijk met de betrokken partijen de meest geschikte aanbieding wordt gekozen.
- het verzorgen van en deelnemen aan een site visit voor alle betrokken banken en ECA's samen met de IESC (voor categorie A projecten).
- voor projecten zonder een IESC zal het E&S team van de bank de leiding nemen in de management en coördinatie van het E&S due diligence proces.
- de coördinerende bank stelt in samenwerking een ESAP (*Environmental and Social Action Plan*) op en neemt die op in de leningdocumentatie.
- de coordinerende bank neemt een proactieve rol in het ervoor zorgen dat het project aan de E&S verplichtingen voldoet gedurende de looptijd van de lening. Zo leidt de bank het monitoringstraject en deelt de monitoringrapporten met de betrokken partijen (waaronder Atradius DSB).
- voor projecten zonder IESC, zal het E&S team van de bank de E&S monitoring verzorgen, waarbij het toekijkt op de tijdige uitvoering van de acties in het ESAP en Atradius DSB op de hoogte brengt van eventuele afwijkingen en de daaropvolgende correctieve acties.

[19] Dit zijn de OESO Common Approaches, IFC Performance Standards en relevante World Bank EHS Guidelines

4.1 Transparantie

Atradius DSB is transparant over de wijze waarop aanvragen beoordeeld worden. Dit gebeurt door middel van onderhavig beleid, specifieke beleidsverklaringen, het jaaroverzicht en stakeholderbijeenkomsten. Atradius DSB heeft een eigen feedback- en klachtenmechanisme dat is te vinden via de website.

Naast ex-ante en ex-post publicatie over de A-categorie projecten, rapporteert Atradius DSB ook, net als de andere OESO-lidstaten, over A- en B-projecten aan de OESO volgens een gestandaardiseerd formulier. De OESO publiceert op haar website jaarlijks een geaggregeerd overzicht van de gerapporteerde projecten.

Welke informatie wel en niet openbaar kan worden gemaakt en details over publicatie van informatie worden toegelicht in het Atradius DSB transparantiebeleid.

Middels publicaties van in behandeling zijnde verzekeringsaanvragen en afgegeven polissen, stelt Atradius DSB belanghebbenden op de hoogte. Gedurende de behandeling van een aanvraag is het voor lokale partijen of ngo's mogelijk om Atradius DSB te voorzien van relevante informatie over een project. Ook na afgifte van een polis is het mogelijk om relevante informatie aan te dragen en zal daar waar nog mogelijk opvolging aan worden gegeven. De aangedragen informatie dient onderbouwd te zijn.



Milieu- en Sociaal Beleid 2026
Atradius Dutch State Business
David Ricardostraat 1
Postbus 8982, 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel. 020 553 2693

Handelsregister Amsterdam 33226495
Geregistreerd:
Atradius Dutch State Business NV
www.atradiusdutchstatebusiness.nl